Τσουρουλός. 1235

«... ὁ Βατάτζης ἔλαβε τὴν Καλλίπολιν κ. τ. λ. Βασιλεὺς ἦχε προκαταλαβὼν τὴν Μάδυτον πᾶσαν Νικαίας τὴν Χερρόνησον τὴν Θρᾳκικὴν καὶ τὰ φρούρια τοῦ Κισσοῦ θέσας πρὸς δυσμὰς ὅρια τῆς ἑ αὐτοῦ [illegible] πρὸς τὸν Ἕβρον [illegible] δὲ τὸ ὄρος Γάνου, ἔνθα ἐκεῖσε καὶ [illegible] ἐμμένουσιν ἔτι καὶ νῦν [illegible] ταῖς καὶ φύλαξιν αὐτῆς τὸν Νικόλαον Κοτέρτζην.........

.... ὅσ ἐκέλευσεν νὰ [illegible] τες ἐν Τζουρουλῷ Λατῖνοι. Ὁ Ἀσὰν δὲ κατέλαβε τὰ πρὸς βορρᾶν μέρη τῶν [illegible] χωρῶν. Ἀμφότεροι δὲ [illegible] ἔφθασαν μέχρι τῶν τειχῶν τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ μέγαν ἐμβαλόντες φόβον τοῖς Λατίνοις, ἀλλ' ἕνεκα τοῦ [illegible] χειμῶνος ἐπανέκαμψεν ἑκάτεροι εἰς τὰ ἴδια. (1) (2)

---

(1) Ταῦτα ἐγίνοντο μετὰ τὴν ὑπόσχεσιν Βατάτζη καὶ Ἀσὰν [illegible] τῶν Βουλγάρων

(2) « Ἀκροπ. σ. 55 ὁ Γρηγορᾶς σ. 30 γράφει ὅτι ὁ Βατάτζης κατέστησε τὴν Θρᾴκην διὰ τῶν ἰδίων δυνάμεων ὑ- [illegible] δὲ [illegible] τῆς συμμαχίας πρὸς τὸν Ἀσάν.

Σελ. 269.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

372

1237 Τζουρουλός

Σελ. 282. « Έχοντες οι Φράγγοι τας νέας ταύτας επικουρίας (του Ασάν (1) ηγεμόνος των Βουλγάρων και των Κουμάνων) επεχείρησαν την άλωσιν της πόλεως Τζουρουλού, ην ο Βατάτζης είχεν αφαιρέσει από αυτών. Διηύθυνε δε την πολιορκίαν αυτοπροσώπως ο Ασάν, ηγεμών Κουμάνων και Βουλγάρων, των Λατίνων προσαγαγόντων ελεπόλεις και άλλα μηχανήματα αρμόζοντα μάλλον εις πολιορκίαν οχυρωτέρας πόλεως.

Εν τη πόλει ταύτη ήτο τεταγμένος υπό του Βατάτζη ο Νικηφόρος Ταρχανειώτης, φέρων το αξίωμα του επί της τραπέζης του βασιλέως, ων δε γαμβρός του μεγάλου δομεστίκου Παλαιολόγου επί τη πρώτη αυτού θυγατρί Μαρία, φημιζόμενος επί στρατιωτική ικανότητι, πολλάς νίκας κερδίσας, αλλ' εκ τύχης μάλλον, ως έλεγον τότε, ή εξ ικανότητος και στρατηγίας. Οι πολιορκούμενοι αντεμάχοντο πάση δυνάμει, αντιτάσσοντες ίδια μηχανήματα, αλλ' υπελείποντο ως προς την αριθμητικήν δύναμιν του στρατού των πολιορκητών. Ο Ιωάννης Βατάτζης μαθών τα της πολιορκίας σφόδρα εταράχθη και εδυσφόρησε, καλώς γινώσκων ότι αν η πόλις αὕτη ἤθελε περιπέσει εἰς χεῖρας τῶν Φράγκων, ἤθελεν ἀπολέσει ὅ,τι ἀπέκτησαν ἐν ταῖς δυτικαῖς ἐπαρχίαις. Ἀλλὰ φροντίζων μᾶλλον περὶ τῶν ἐν Ἀνατολῇ κτήσεών του δὲν ἔπεμψεν εἰς βοήθειαν. Η βοήθεια ὅμως αὕτη ἐπῆλθεν ἄλλοθεν ἀνελπίστως. Διότι ἄγγελος ἐλθὼν ἐκ Βουλγαρίας εἰς τὸ στρατόπεδον ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Ἀσὰν ὅτι ἀπεβίωσεν ἡ σύζυγός του, ἓν τῶν τέκνων αὐτοῦ καὶ ὁ ἐπίσκοπος Τυρνάβου. Ἐπὶ τῷ αἰφνιδίῳ τούτῳ ἀνὴρ ὢν ἀγροῖκος καὶ δεισιδαίμων, πυρώσας τὰ πολιορκητικὰ μηχανήματα καὶ παραλύσας τὴν πολιορκίαν τῆς Τζουρουλῆς ἀνεχώρησε σπεύσας εἰς Τύρνοβον. Οἱ Λατῖνοι δὲ μόνοι ἐναπολειφθέντες καὶ στερούμενοι δυνάμεως ἱκανῆς πρὸς περαιτέρω δίωξιν ἐπέστρεψαν εἰς Κωνσταντινούπολιν. Οὕτω δ' ἀπηλλάγη τὸ ἄστυ τῆς Τζουρουλῆς ἀπὸ τῶν κακῶν τῆς ἐνδεχομένης ἁλώσεως, καὶ ὁ Νικαεὺς Βατάτζης ἀπὸ περαιτέρω φροντίδων »

---

(1) Ο Ασάν τη υποκινήσει του πάπα Γρηγορίου Θ' και άλλων διέρρηξε την φιλίαν και [illegible] προς τον Βατάτζην.

« . . . . . καθ' ὃν χρόνον ὁ Βατάτζης ἐπολιόρκει τὴν Τσουρουλὸν τῷ 1240, ὡς ἐλέχθη ἤδη ἐν τῷ ἐπομένῳ κεφαλαίῳ, ἔφθασεν αὐτόθι ὁ Γουλιέλμος ὁ Βερώνης κλ . . . » Σελ 333

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

374

1240

Σελ. 338 « Ο Βατάτσης θεωρών ήδη εαυτόν ικανώς ισχυρόν διά της επικουρίας των Κουμάνων, επεχείρησε να ανακτήση τας Θρακικάς χώρας ας απώλεσε προηγουμένως κ. επεκτείνη τα όρια του κράτους, αισθανόμενος ότι άνευ επεκτάσεως αυτού δεν ηδύνατο να υπάρξη. Διό το επόμενον έτος 1240 περί τον Μάιον εστράτευσε μετά των Κουμάνων κατά της πόλεως Τζουρουλού ην επολιόρκησε στενώς κ. κατέλαβε δι' εφόδου. Φρούραρχος αυτής ήτο τότε Ιωάννης ο Πετραλίφας, τετιμημένος υπό του Βατάτσου μέγας χαρτουλάριος, ανήρ ανδρείος κ. παιδιόθεν γεγυμνασμένος εις τα όπλα. Αλλά δεν ηδυνήθη μέχρι τέλους να αντέξη κατά της πολιορκίας των Φράγκων κ. των Κουμάνων, κ. των εσωτερικών αντιδράσεων των κατοίκων της πόλεως συνωμοτησάντων καθ' αυτού. Ούτω δε παρέδωκε την πόλιν εις τοις Φράγκοις, οίτινες εκυρίευσαν την εν αυτή φρουράν του Βατάτση κ. αυτόν τον Πετραλίφαν, κ. απέστειλαν εις Κωνσταντινούπολιν όπου ετήρησαν αυτόν εις την ειρκτήν (2)

(2) Ακροπ. 63. Αλβ. 482 Muralt A. σ. 353.

Σελ. 339. Την έναρξιν της πολιορκίας Τζουρουλού ανήγγειλεν ο Βατάτσης εις τον βασιλέα της Αγγλίας, Ερρίκον Γ΄ κ. εις τον γαμβρόν [illegible] δι' επιστολής ην ο Ματθαίος Πάρις καταχωρίζει εν τη χρονογραφία του (1)

(1) Mathieu Paris Τ. Ε΄ σελ. 68